תורת

CATECHESIS SEV INSTITVTIO CHRISTI

ANORVM, IN TRIBVS LINGVIS COLLECTA, IN GRATI-
AM PIÆ ET LINGVARVM STVDIOSÆ IVVENTVTIS.

אֲשֶׁרֶת הַדְּבָרִים :

א

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים ; לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי ; לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ ; לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבُדֵם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי ; וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי ;

ב

לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא ;

ג

זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ ; שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ ; וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ ;

ד

כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ ;

ה

לֹא תִּרְצָח ;

ו

לֹא תִּנְאָף ;

ז

לֹא תִּגְנֹב ;

ח

לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר ;

ט

לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ ;

י

לֹא תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ ;

פִּרְקֵי הָאֱמוּנָה :

א

אֲנִי מַאֲמִין בְּאֵל אָב כֹּל יָכוֹל בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וָאָרֶץ ;

ב

וּבִישׁוּעַ מָשִׁיחַ בְּנוֹ מְיוּחָד אֲדוֹנֵנוּ שֶׁנִּשְׂרָה מֵרוּחַ הַקֹּדֶשׁ נוֹלַד מִמְּרִים בְּתוּלָה נֶעֱנָה תַּחַת פ מִרְצִיאוּר פִּילָטוֹס לְעֹנֶשׁ נִדְקַר מֵת וְנִקְבַּר יָרַד לְצַלְמָוֶת שְׁלִישִׁי יוֹם הֶחֱיָה מִמֵּתִים עָלָה לַשָּׁמַיִם יָשַׁב לִימִין אֵל אָב כֹּל יָכוֹל וְעָתִיד לָבֹא לְשָׁפוֹט חַיִּים וּמֵתִים ;

ג

אֲנִי מַאֲמִין בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ קְהִלַּת הַשֵּׁרֶת בְּקֶלֶת קְדוֹשִׁים יִיחוּד סְלִיחַת חֲטָאִים בָּשָׂר תְּחִיַּת וְחַיֵּי נִצְחִית אָמֵן ;

תְּפִלַּת לַיהוָה :

א

אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם ; א יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ ב תָּבוֹא מַלְכוּתֶךָ ; ג יִהִי רְצוֹנְךָ בב בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ ; ד אֶת־לַחְמֵנוּ חֻקֵּנוּ תֵּן לָנוּ הַיּוֹם ; ה וּסְלַח אֶת־חוֹבוֹתֵינוּ כַּאֲשֶׁר א אַנְחְנוּ סוֹלְחִים לְבַעֲלֵי חוֹבוֹתֵינוּ ; ו וְאַל תְּבִיאֵנוּ בְּנִסָּיוֹן ; ז אֶלָּא הַצִּילֵנוּ מֵרָע ; כִּי לְךָ הַמַّלְכוּת וְהַגְּבוּרָה וְהַכָּבוֹד לְעוֹלָם עוֹלָמִים אָמֵן ;

דִּבְרֵי הַטְּבִילָה :

וַיִּגַּשׁ יֵשׁוּעַ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר נִתְּנָה לִי כָּל־שִׁלְטוֹן בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ ; וְעַל כֵּן אַתֶּם לְכוּ וְלַמְּדוּ כָּל־גּוֹיִם וּטְבָלוּ אוֹתָם בְּשֵׁם הָאָב וְהַבֵּן וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְלַמְּדוּ אוֹתָם לִשְׁמוֹר כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתִי הֲרֵהֵן הִנְנִי עִמָּכֶם כָּל הַיָּמִים עַד תְּכִלַּת הָעוֹלָם ;

הַבְּרִית מָשִׁיחַ :

וַיְהִי בְּשֶׁהָם הָיוּ אוֹכְלִים לָקַח יֵשׁוּעַ לֶחֶם וַיְבָרֵךְ וַיְבַצֵּעַ וַיִּתֵּן לְתַלְמִידָיו לֵאמֹר קְחוּ וֹאכְלוּ זֶה הוּא גּוּפִי ; וַיִּקַּח חֲבוֹס וַיְבָרֵךְ וַיִּתֵּן לָהֶם לֵאמֹר שְׁתוּ מִמֶּנּוּ כֻּלְּכֶם ; כִּי זֶה הוּא דָּמִי שֶׁל בְּרִית הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר יִשָּׁפֵךְ בַּעֲבוּר רַבִּים לְכַפֵּר חֲטָאִים ;

סוֹף :

ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ.

Α

Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον, οὐδὲ ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑπὸ κάτω τῆς γῆς. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ λατρεύσεις αὐτοῖς. Ἐγὼ γὰρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, ἰσχυρὸς, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, ἐπὶ τρίτον καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσί με, καὶ ποιῶν ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς προσταγμάτα μου.

Β. Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου εἰς ματαίον. Οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς ματαίον.

Γ. Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν. Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. Οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου, καὶ ὁ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν σοί. ἵν' ἀναπαύσῃται ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου ὡς σύ. Καὶ μνήσῃ ὅτι δοῦλος ἦν σοι. ἕνεκα τούτου ἐνετείλατο σοι κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐν ἑβδόμῃ, ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ δοῦλος σου καὶ ἡ παιδίσκη σου ὡς σύ.

Δ. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται. Ἵνα μακροχρόνιος ᾖς ἐπὶ τῆς γῆς ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

Ε. Οὐ φονεύσεις.

Ϛ. Οὐ μοιχεύσεις.

Ζ. Οὐ κλέψεις.

Η. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

Θ. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου.

Ι. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὐτε τὸν βοῦν αὐτοῦ, οὐτε τὸν ὑποζύγιον αὐτοῦ, ὅν πωποτε κτίσας αὐτοῦ, οὐτε ὅλως τὸ πλησίον σου ἐστι.

ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΤΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ.

Α

Πιστεύω εἰς Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς.

Β. Καὶ εἰς Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, κύριον ἡμῶν, συλληφθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, γεννηθέντα ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου, παθόντα ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, σταυρωθέντα, θανάτου καὶ ταφέντα, κατελθόντα εἰς τὸν ᾅδη, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνεστάντα ἐκ νεκρῶν, ἀνελθόντα εἰς οὐρανούς, καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς παντοκράτορος, ὅθεν μέλλει ἔρχεσθαι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς.

Γ. Πιστεύω εἰς πνεῦμα ἅγιον, ἁγίαν ἐκκλησίαν καθολικὴν, ἁγίων κοινωνίαν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, σαρκὸς ἀνάστασιν, καὶ ζωὴν αἰώνιον. ἀμήν.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΚΥΡΙΑΚΗ.

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Α. ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Β. ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Γ. γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Δ. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Ε. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Ϛ. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. Ζ. Ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ δύναμις εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ.

Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων. ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα τὰ ἐνετειλάμην ὑμῖν. καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

ΠΕΡΙ ΔΕΙΠΝΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ.

Ἐν δὲ τῇ νυκτὶ ἐν ᾗ παρεδίδοτο, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, εὐλογήσας, ἔκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε, λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας, ἐδίδου αὐτοῖς, λέγων, πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. τοῦτο γὰρ ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

ΤΕΛΟΣ.

VITEBERGÆ EXCVDEBAT IOHANNES CRATO.

DECEM PRÆCEPTA.

I.

EGo sum DOMINVS Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti, de domo seruitutis. Non habebis Deos alienos coram me. Non facies tibi sculptile, neq; omnem similitudinem, quæ est in cœlo desuper, & quæ in terra deorsum, nec eorum, quæ sunt in aquis sub terra, Non adorabis ea neque coles. Ego sum DOMINVS Deus tuus, fortis, zelotes, uisitans iniquitatem patrum in filios, in tertiam & quartam generationem, eorum, qui oderunt me, & faciens misericordiam in millia his, qui diligunt me, & custodiunt præcepta mea.

II. Non assumes nomen DOMINI Dei tui in uanum. Nec enim habebit insontem DOMINVS eum, qui assumserit nomen DOMINI Dei sui frustra.

III. Memento ut diem Sabbati sanctifices. Sex diebus operaberis, & facies omnia opera tua: Septimo autem die Sabbatum DOMINI Dei tui est. Non facies omne opus in eo, tu & filius tuus, & filia tua, & seruus tuus, & ancilla tua, & iumentum tuum, & aduena, qui est intra portas tuas. Sex enim diebus fecit Deus cœlum & terram, & mare, & omnia quæ in eis sunt. & requieuit die septimo. Iccircò benedixit DOMINVS diei Sabbati, & sanctificauit eum.

IV. Honora patrem tuum & matrem tuam, ut sis longæuus super terram, quam DOMINVS Deus tuus dabit tibi.

V. Non occides.

VI. Non mœchaberis.

VII. Non furtum facies.

VIII. Non loqueris contra proximum tuum falsum testimonium.

IX. Non concupisces domum proximi tui.

X. Nec desiderabis uxorem eius, non seruum, non ancillam, non bouem, non asinum, nec omnia, quæ illius sunt.

SYMBOLVM APOSTOLORVM.

I.

CRedo in Deum PATREM omnipotentem, creatorem cœli & terræ.

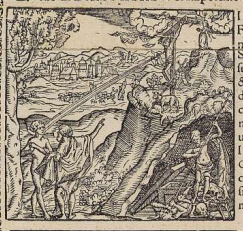

II. Et in IESVM CHRISTVM, FILIVM eius unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria uirgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus. descendit ad inferna, tertia die resurrexit à mortuis. Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis, inde uenturus est iudicare uiuos, & mortuos.

III. Credo in SPIRITVM SANCTVM, sanctam Ecclesiam catholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, & uitam æternam, AMEN.

ORATIO DOMINICA.

PAter noster, qui es in cœlis. I. Sanctificetur nomen tuum. II. Adueniat regnum tuum. III. Fiat uoluntas tua, sicut in cœlo & in terra. IV. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. V. Et remitte nobis debita nostra, sicut & nos remittimus debitoribus nostris. VI. Et ne nos inducas in tentationem. VII. Sed libera nos à malo. Quia tuum est regnum, & potentia, & gloria, in secula seculorum, AMEN.

DE BAPTISMO.

ET accedens Iesus, locutus est eis dicens: Data est mihi omnis potestas, in cœlo & in terra. Euntes ergo, docete omnes gentes, baptisantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, docentes eos seruare omnia, quæcunque mandaui uobis. Et ecce, ego uobiscum sum usque ad consumationem seculi.

DE COENA DOMINI.

COEnantibus autem eis, accepit IESVS panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: Accipite, & comedite. Hoc est corpus meum. Et accipiens calicem, gratias egit, & dedit illis, dicens: Bibite ex hoc omnes. Hic est sanguis meus noui Testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

FINIS.

© HAUM http://kk.haum-bs.de/?id=l-cranach-schule-ab2-0032